

SFL underströk i sitt yttrande betydelsen av målsättningen, att den praktiska utbildningen skulle framstå som likvärdig med den teoretiska. Betänkandet innefattade också

”ett berömvärt försök att draga upp riktlinjerna för en planmässig yrkesutbildning för de ungdomar, som kommer att ägna sig åt praktiskt förvärvsarbete. Facklärarförbundet anser förslaget utgöra ett betydande steg i riktning mot en bättre tingens ordning på det praktiska utbildningsområdet och --- väl ägnat att förelägga riksdagen.”

Så blev det också. 1955 års riksdag beslutade om nya villkor för yrkesutbildningen. Beslutet överensstämde med sakkunnigförslaget utom i fråga om lärarlönerna.

Det skulle snabbt visa sig, att prognoserna om den kommande utvecklingen – en fördubbling av yrkesutbildningen fram till 1970 – helt skulle vältras över ända. Denna målsättning uppnåddes i själva verket redan i slutet av 1950-talet.

Insikten om behovet av välutbildad arbetskraft för ökad produktion och stärkt konkurrenskraft ledde till denna utveckling. När de ekonomiska förutsättningarna kraftigt förbättrades för kommunerna kom också expansionen.

Under perioden 1955–65 fick praktiskt taget alla kommuner en yrkesskola.

1960-talets utredningar om ungdomsskolan avslutades med yrkesutbildningen

År 1962 hade riksdagen fattat beslut om nioårig obligatorisk skolgång. Året därpå lade gymnasie- och fackskoleutredningarna fram förslag till fortsatta utbildningar med teoretisk inriktning.

I juni 1963 beslutade regeringen att också yrkesutbildningen skulle utredas. I oktober tillsattes utredningen. Den tog namnet yrkesutbildningsberedningen (YB).

I direktiven konstaterades, att de villkor som gällde grundade sig på beslut av 1955 års riksdag. Nära tio år hade nu gått:

”Ehuru detta kan synas vara en kort tidrymd finns det två grundläggande skäl för att ompröva dessa riktlinjer. Det ena är, att det på utbildningsområdet vidtagits och inom kort torde komma att vidtagas åtgärder, som starkt påverkar yrkesskolväsendet. Detta måste således anpassas till förändringarna inom utbildningsorganisationen

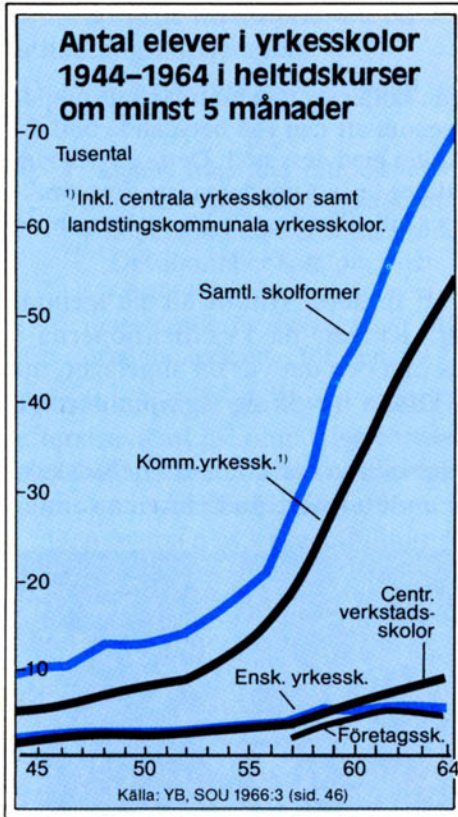

Diagram 14

i stort. Det andra skälet är, att yrkesutbildningen ständigt måste anpassas efter de allt snabbare förändringarna i produktionslivet. Endast om så sker kan yrkesutbildningen fullgöra sina från sociala och ekonomiska synpunkter betydelsefulla uppgifter.”

En tioårsperiod, sades det vidare, är en avsevärd tidrymd, om man ser till utvecklingstakten inom näringslivet i ett högindustrialiserat land som vårt. Snabbheten i utbyggnadstakten illustrerades slående av det faktum, att det vid 1955 års riksdag uppsatta målet för år 1970 uppnåddes redan 1959:

”Denna numera mycket omfattande utbildningsorganisation får inte tillåtas komma efter utvecklingen vare sig inom produktionen eller inom utbildningsväsendet i övrigt.”

Utöver yrkesutbildningens självklara målsättning att ge eleverna sådana kunskaper, att de på bästa sätt kan fullgöra sina arbetsupp-

gifter, skulle man också sträva efter att tillgodose allmänutbildningen:

”Den svenska yrkesutbildningen skiljer sig från motsvarande utbildning i de flesta andra länder genom att den i så betydande omfattning bedrivs i samhällets regi eller med dess stöd. Detta får ses som ett konkret uttryck för uppfattningen, att ungdomar med ett praktiskt inriktat utbildningsbehov skall tillgodoses i lika mån som de med ett teoretiskt inriktat.”

Utredningen måste sträva efter att få detta synsätt att slå igenom bättre än vad som hittills skett. Kraven på kvalifikationerna i arbetslivet kunde också förväntas öka och det var då angeläget, att de praktiska utbildningsvägarna kunde hävda sig som jämbördiga med de teoretiska.

Även om antalet utbildningsplatser i yrkesskolornas heltidskurser hade ökat kraftigt tog denna undervisning ändå inte emot mer

Yrkesutbildningsberedningen, YB, leddes av överdirektören i KÖY, Birger Öhman, här sittande andra från vänster omgiven av de övriga ledamöterna.

än 12–13 procent av samtliga ungdomar i 16–19-årsåldern. Gymnasiet och fackskolan beräknades 1970 ta emot 30 respektive 20 procent.

För yrkesutbildningen fanns ingen lika klar utbildningspolitisk målsättning i kvantitativt hänseende. Denna blev därför lätt en ”restpost” i de kvantitativa kalkylerna och bristen på översiktlig planering kunde leda till en mindre planmässig utbyggnad. Utred-

ningen borde nu komma till en bedömning av den totalt behövliga utbildningskapaciteten.

I direktiven togs också frågan om utbildningstidens längd upp till behandling:

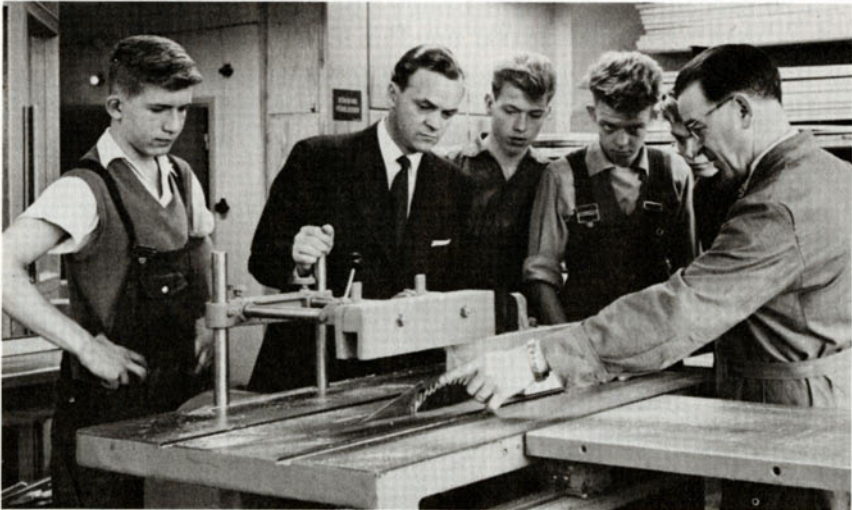
"Denna fråga har ofta diskuterats, i regel tillsammans med frågan huruvida en grundläggande utbildning i yrkesskola bör bedrivas i kombination med fortsatt utbildning i arbetslivet.

Det förefaller som om tiden för den grundläggande utbildningen för åtskilliga yrkesområden numera får anses vara för lång. Utredningen bör överväga vilka möjligheter som finns att nedbringa utbildningstiden, i första hand då tiden som tillbringas i yrkesskola."

De sakkunniga skulle nu också undersöka, om man inte borde eftersträva att i skolmässiga former ge eleverna en tämligen specialiserad, på breda yrkesområden inriktad utbildning, som fick följas av en inskolning inom de företag, där eleverna sedan anställdes.

Den översyn av yrkesutbildningen, som nu skulle göras, berörde också yrkeslärarnas utbildning. Bl a nämndes behov av komplettering av nuvarande lärarutbildning med sådana ämnen som administration, arbetsplanering, metodutveckling och personalledning.

I fråga om yrkesskolornas deltidskurser borde utredningen klarlägga det yrkesutbildningsmässiga värdet av dessa kurser och särskilt observera behovet av gränsdragning med hobbybetonade kurser. Dessa borde hänföras till folkbildningsarbetet.

Yrkesutbildningen genomgick nu en mycket kraftig expansion. På bilden beskådar Stig Persson, huvudsekreterare i 1963 års yrkesutbildningsberedning, hur undervisningen går till i Solna yrkesskola.

Vuxenutbildningen hade en ganska ringa omfattning och avsåg framför allt omskolningsverksamhet. Inom yrkesutbildningen borde inte, uttalade departementschefen, några skarpa gränser dras mellan primärutbildning för ungdom och omskolning eller fortbildning för vuxna.

Direktiven för YBs arbete var mycket omfattande och berörde facklärarförbundets intressen i hög grad. Förbundet försökte förgäves få representation i utredningen men fick nöja sig med expertmedverkan i YBs arbetsgrupper.

Med den utveckling mot allt längre utbildningstider som 1950- och 60-talens skolutredningar förde med sig var direktiven till YB att "överbäga vilka möjligheter som finns att nedbringa utbildningstiden" förvånande.

Yrkesutbildningen kom emellertid sist i raden av skolutredningar inom ungdomsskolan. Uppenbarligen ansåg regeringen, att den måste "sätta tumskruvarna" på YB för att begränsa kostnaderna. Yrkesutbildning är "dyr". Det ligger nära till hands att dra slutsatsen, att yrkesutbildningen fick betala priset med kortare utbildningstid än gymnasiet för att balansera kostnaderna för utbyggnaden av ungdomsskolan i övrigt.

YB arbetade snabbt – drygt två år efter det utredningen erhö11 sitt uppdrag presenterades ett principbetänkande.

Prognoserna för elevernas val av utbildning efter grundskolan visade att 30–35 procent önskade fortsätta sin skolgång i gymnasiet och 20 procent i fackskolan. Enligt YBs överbägenden borde man räkna med att 30 000–35 000 ungdomar, dvs lika många som för gymnasiet, önskade utbildning på praktisk yrkeslinje.

Denna utbildning skulle i allmänhet vara 2-årig, men såväl 1-årig som 3- och 4-årig utbildning skulle förekomma, totalt motsvarande 14 procent av eleverna på yrkeslinjerna.

Till detta kom vuxenutbildningen, inklusive den arbetsmarknadsmässigt betingade, med samma inriktning som ungdomsutbildningen. YB fann att man borde räkna med 40 000 elever inom vuxensektorn, varav 10 000 för omskolningsåtgärder. Prognoserna var emellertid särskilt osäkra på detta område.

De praktiskt inriktade utbildningsvägarna hade mer än de teoretiska tagit sikte på näraliggande mål. De hade förberett för en specifik yrkesutövning omedelbart efter utbildningens slut.

Denna långt drivna specialisering borde inte längre upprätthållas. För att tillgodose ungdomens behov borde yrkesutbildningen i stället utformas så, att den från en bred bas genom successivt val ledde fram till ökad specialisering – samordnad branschvis till sk

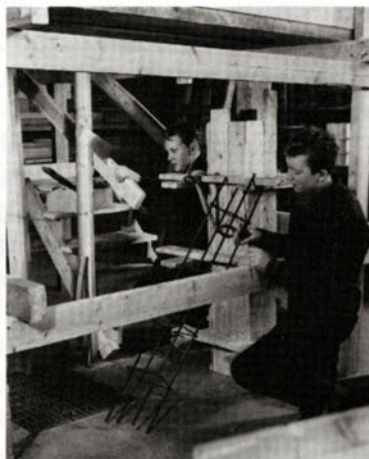
blockutbildning.

En förutsättning för att yrkesskolan skulle fylla sin uppgift var också, att den utformades så att den inte uppfattades som en återvändsgränd. Alternativkurser och tillvalsmöjligheter med såväl praktiskt som teoretiskt innehåll skulle skapa förutsättningar för en utbildning, som tillgodosåg skilda intressen och begåvnings typer. Ett rikt differentierat system av påbyggnadskurser skulle ge möjlighet till vidareutbildning för även högt kvalificerade specialuppgifter.

Genom att öppna vägar för fortsatt utbildning med övervägande praktisk inriktning, skulle utbildningen inom yrkesskolan framstå som ett valvärt alternativ för dem, som avsåg att fortsätta sin utbildning på högre nivå. Vuxenutbildningen skulle innefatta praktiska och teoretiska specialutbildningar av både akademisk och icke akademisk art. Endast med denna målsättning fanns möjlighet att ge talet om ungdomens fria val ett reellt innehåll:

"Först när de praktiska utbildningsvägarna ger lika goda och med de teoretiska studierna likvärdiga möjligheter till fortsatt utbildning har förutsättningar skapats för ett i egentlig mening fritt val. Fritt i den betydelsen att man verkligen vågar välja efter anlag och intresseinriktning i förvisning om att ha vägar öppna mot framtiden."

I yrkesskolan, konstaterade YB, hade längden av utbildningarna bestämts för varje utbildning för sig. Tendenser till en "normalisering" hade emellertid vuxit fram: inom industri och hantverk två år, inom handel och kontor ett år med ett års påbyggnad, inom den

Undervisning av mekaniker och i sk inbyggd skola inom byggsektorn.
Foto: Åke Fallbo.

husliga sektorn dominerade entermensutbildningen men ettårskurser hade tilldragit sig ökat intresse, inom vårdområdet var variationerna betydande.

Den nya yrkesskolan skulle ge en bred och mera grundläggande utbildning och skulle vara tvåårig. Dessutom föreslogs kortare och längre specialkurser.

Ungdomar, som valde en yrkesutbildning borde, uttalade YB, ha samma rätt till utbildning i allmänna ämnen, som eleverna i gymnasiet och fackskolan. Kännedom om främmande språk och samhällsförhållanden skulle i framtiden få allt större betydelse.

YB föreslog, att svenska skulle vara obligatoriskt ämne. Eleverna skulle vidare välja minst ett av ämnena engelska, samhällskunskap och religionskunskap.

Kunskap skulle också ges om arbetslivets villkor. Ett särskilt ämne, arbetslivsorientering, skulle ingå. Här betonades att arbetslivet inte endast ställde krav på insikter och färdigheter utan också på ansvarskänsla, solidaritet, förmåga till hänsyn och samarbete samt respekt för ingångna avtal.

Indelning i praktiska och teoretiska ämnen tillämpades i olika sammanhang, trots att man allmänt var medveten om att en reell gräns mellan dessa båda ämnesgrupper inte existerade. Fördelningen av lärostoffet på läroämnena, övningsämnena och yrkesämnena var, uttalade YB, onaturlig och borde på alla sätt motarbetas. Gränsdragningen mellan yrkesteorin och yrkesarbete borde slopas och ersättas av benämningen yrkesteknik med underrubrikerna arbetsteknik och fackteori.

Även om syftet med de förändrade ämnesbenämningarna var gott, konstaterade facklärarförbundet, blev skillnaden i förhållande till tidigare ämnesbenämningar ingen eller liten. Underrubrikerna arbetsteknik och fackteori delade ju ändå upp lärostoffet på praktik och teori. För att nå åsyftad effekt skulle ämnesbenämningen ha varit *lika* oberoende av lärostoffet.

Lärotiderna inom yrkesskolan skilde sig från vad som gällde inom skolan i övrigt beträffande den praktiska undervisningen. Arbetsåret var här 42 veckor mot 39 vid teoretisk undervisning och lektionstiden var 60 minuter mot 40 och 45.

Yrkesskolans lärotider hade, konstaterade YB, mer fått vara avhängiga av traditionen och förhållanden inom arbetslivet än av hänsynstaganden till samhällsutveckling, pedagogiska metoder och medicinska skäl. Detta var väl tidigare, då den största delen av utbildningen skedde ute på arbetsplatserna, naturligt. Man måste emellertid hålla i minnet, att det för ungdomen rörde sig om utbild-

ning. Varje tidsmoment innehöll något nytt och detta var mer krävande än att utföra det arbete, som sker i näringslivet. Utbildningsåret borde alltså vara kortare än arbetsåret.

De annorlunda lästiderna i yrkesskolan hade man också sökt motivera med att utbildningen var praktisk, medan de andra skolformernas utbildning var teoretisk. Detta var varken logiskt riktigt eller praktiskt hållbart:

”Logiskt och principiellt är det inte riktigt att påstå, att en mera på praktiska moment inriktad utbildning generellt sett är mindre trötande än en teoretisk utbildning. För den ena individen kan en rent teoretisk utbildning vara betydligt lättare än en praktisk utbildning, för en annan individ kan motsatsen vara fallet. Principiellt finns inte heller den skillnaden mellan teoretisk och praktisk utbildning, att den förra normalt skulle vara kombinerad med hemarbete medan dylikt ej skulle finnas vid den praktiska utbildningen. Av olika skäl har det hittills i vanliga fall varit så, att man i yrkesskolans praktiska utbildning icke givit några hemuppgifter. Skälen härför har icke varit principiella och enligt YB:s mening bör i framtidens yrkesutbildning ske en effektiv kombination av utbildning i skolan och hemuppgifter.”

Dessutom var det så, att den praktiska utbildningen omfattade även läroämnena, och yrkesämnena innehöll ständigt teoretiska moment.

YB föreslog nu för yrkesskolväsendet ett läsår, som omfattade samma antal veckor som vid gymnasiet och fackskolan, dvs 39 veckor.

YB fann heller inga bärande skäl för att lektion i arbetsteknik skulle omfattade 60 minuter utan föreslog, att lektionstiden skulle vara densamma som vid teoretisk undervisning, 40 och 45 minuter.

Ett undantag gjordes: i s k inbyggd skola, dvs där undervisningen meddelades på arbetsplatsen, kunde skolstyrelsen besluta, att lektion i arbetsteknik skulle omfatta 60 minuter. Undantaget medförde häftig kritik från de berörda lärarna, främst inom byggsektorn och vårdutbildningen.

Flera av SFLs medlemsgrupper undervisade inom yrkesskolans deltidskursverksamhet, företrädesvis förlagd till kvällstid. I första hand var hushållslärare, slöjdlärare, textillärare och vävlärare samsatta vid denna kursverksamhet. När tjänstgöringsunderlaget i heltidskurserna eller inom skolväsendet i övrigt inte räckte till blev deltidskurserna ett betydelsefullt arbetsområde. Detta var förhållandet framför allt för vävlärarna.

Året före tillsättandet av YB hade KÖYs direktiv till yrkessko-

*För vissa av SFLs lärargrupper, bl a hushållslärarna, var undervisning i deltidskurser ett värdefullt komplement för att komma upp i heltidstjänstgöring.
Foto: Björn Myrman.*

lorna lett till att 2 000 deltidskurser kommit i farozonen. Ett par hundra lärare, huvudsakligen vävlärare, riskerade att bli uppsagda och ett 10 000-tal personer, främst landsbygdshusmödrar, skulle gå miste om denna utbildning. Även för deras del var det ofta fråga om en viktig inkomstkälla, och för hemslöjdsföreningarna skulle produktionen av kvalitetsvävnader för försäljning radikalt minska.

SFL i samverkan med ledningen för vävläraryrket uppvaktade i detta läge ecklesiastikministern Ragnar Edenman. Betydelsen av denna verksamhet för de svenska hemmen och för turistnäringen borde först prövas, framhöll förbundet. Uppvaktningen ledde till, att frågan skulle utredas ytterligare. I avvaktan på utredningen skulle kursverksamheten bibehållas, om den inte alldeles klart föll utanför det ändamål, som statsbidraget avsåg att tillgodose.

Med yrkesutbildningsberedningen aktualiserades frågan på nytt. YB konstaterade, att studieförbunden anordnade ett ganska betydande antal cirklar med yrkesutbildande syfte. Man hade emellertid inte funnit, att denna verksamhet i nämnvärd utsträckning bedrivits i konkurrens med yrkesskolorna.

Yrkesskolornas deltidskurser fyllde enligt YB en mycket betydel-

SFLs Gösta Lirén och FSVs Ann Louise Murray uppvaktar här ecklesiastikminister Ragnar Edenman ang vävundervisningen.

sefull uppgift för dem som vid sidan av sitt arbete ville skaffa sig en grundläggande yrkesutbildning eller förbättra de yrkeskunskaper, som de tidigare förvärvat. Dessa kurser hade också i allt väsentligt en klart yrkesutbildande inriktning. Under senare år hade antalet "kurser med icke klart yrkesutbildande syfte" minskat kraftigt.

Studieförbunden skulle, konstaterade YB, anordna studiecirkclar med yrkesinriktning endast i de fall andra yrkesutbildningsorgan saknades:

"Med en utbyggnad av samhällets och näringslivets yrkesskolor kan dessa sannolikt så småningom överta det mesta av den yrkesutbildande verksamhet som studieförbunden nu bedriver. Enligt YB:s mening är det också fullt riktigt att så sker."

Med detta blev gränsdragningen mellan studieförbunden och yrkesskolorna klart uttalad. För SFLs medlemmar var resultatet utomordentligt tillfredsställande.

Yrkesskolornas deltidskurser omorganiserades genom riksdagsbeslut 1967. Från läsåret 1968/69 överfördes verksamheten till den kommunala vuxenutbildningen, KOMVUX. Denna förändring av huvudmannaskapet påverkade inte villkoren för lärarna.

Teckning: Lasse Edebäck.

YBs förslag fick ett mycket positivt mottagande

Yrkesutbildningsberedningen lämnade ett principbetänkande i december 1965. Remissarbetet ägde rum 1966. Enigheten i fråga om yrkesutbildningens inordnande i en allmän ungdomsutbildning var närmast total.

Enskilda kommuner och företrädare för specifika yrken inom branschorganisationerna hade dock vissa invändningar att komma med. För många var enhetsramen på två år för utbildningens omfattning och blocksystemet med start i gemensam utbildning och senare specialisering svår att acceptera. Vidare gick exklusiviteten i flera utbildningar förlorad med YBs förslag. Färdigutbildningen ansågs också vara ett stort problem.

Från SFLs sida tillstyrktes ett genomförande av YBs förslag. Förbundet betonade att det var fråga om en angelägen reform. Centrala delar i förslaget överensstämde med de uppfattningar, som SFL fört fram sedan lång tid tillbaka. Framför allt gällde detta läsårets och lektionstidens längd, där villkoren nu föreslogs bli

Utbildningssekreteraren Carl-Eric Sandblad formade SFLs utbildningspolitik framför allt inom yrkesutbildning och förskola. Här tillsammans med Ake Isling tv och handelsläraren Allan Nilsson th.

desamma som vid gymnasium och fackskola. – Detta var sett i myndighetsperspektiv ett helt nytt tänkande. Det började "lossna" för den praktiska utbildningens företrädare. YBs roll i detta sammanhang är värd att uppmärksammas.

Självklart hade förbundet invändningar på åtskilliga detaljpunkter med krav på ändringar och kompletteringar. Det skulle leda för långt att ge en bild av dessa. En fråga skall dock ytterligare nämnas. Förbundet önskade byta ut begreppet yrkesteknik mot yrkeskunskap:

"Yrkeskunskap passar bättre än yrkesteknik som samlande benämning av undervisning, som också gäller yrkesfärdigheter med begränsat innehåll av teknik i detta begrepps mest vanliga bemärkelse, tex inom utbildning för människovårdande verksamhet. Som benämning av ett sammansatt ämne – blockämne – har yrkeskunskap även vissa fördelar i förhållande till yrkesteknik därigenom att det betonar kunskapskravet i yrkesverksamhet, dvs det obestridliga

förhållandet, att utbildningen ytterst syftar till att förmedla yrkeskunskaper. Målet är ju yrkeskunnighet inom vilken helhet den tekniska färdigheten endast är en del."

Arbetsgivarnas kritik ledde till, att YB fick regeringens uppdrag att åstadkomma en breddning av ämnesinnehållet i yrkesutbildningen, utan att den konkreta målsättningen därmed skulle förloras. I ett särskilt läroplansbetänkande presenterade YB 1967 vissa föränd-

FRÅN GESÄLLVANDRING

YRKES-
UNDERVISNINGEN
I ALLA DESS
FÖRGRENINGAR
HAR SINA RÖTTER
I MEDELTIMEN
GENOM HANT-
VERKARNAS
SKRÄÖRGA-
NISATIONER

LÄRLINGEN FICK
GRUNDEN HOS NÅGON
MÄSTARE OCH BEGAV SIG
SEDAN SOM GESÄLL PÅ FLERÅRIGA VANDRINGAR FÖR ATT

YTTERLIGARE FÖRKÖRA SIG. VÄGEN
TILL MÄSTARARBREVET VAR LÅNG

1649 ÅRS SKOL-
ORDNING ÖPPNADE
EN PRIMITIV "HANDELS-
LINJE" I TRIVIAL-
SKOLAN - DEN S.K.
"SKRIVKLASSEN".
UNDER 1700-TALET
FANNS HANDELS-
SKOLOR I HAMBURG,
AMSTERDAM OCH
LONDON, SOM LOCKADE...

DEN KVINNLIGA
UTBILDNINGEN
SLÄPADE
EFTER.
FLICKORNA
FICK LÄRA
VAD HEMMET
KUNDE GE
MEN "SPINN-
SKOLORNA"
PÅ 1700-TALET
GAV DOCK UNDER-
VISNING I VÄVNAD M.M.
HUSLIGA KURSER DÖK
UPP I DE FÖRSTA
FOLKHÖGSKOLORNA
PÅ 1870-TALET.

SVENSKA HANDELSKOLOR
UPPSTOD EJ FÖRRÄN I
BÖRJAN AV 1800-TALET.

"SCHÄFERISKOLAN"
I HÄGERSTORP
PÅ 1730-TALET
BLEV 1748 VÅR
FÖRSTA LANTBRUKSSKOLA.

ringar i branshutbildningen och specialiseringarna, som tillgodosåg kritikernas önskemål.

Riksdagsbehandlingen av yrkesutbildningen

I juni 1968 presenterade regeringen sitt förslag om den framtida yrkesutbildningen för riksdagen. Propositionstexten omfattade ett

TILL GYMNASIESKOLA

YRKESKOLORNA BLIR EN INTEGRERANDE DEL AV GYMNASIESKOLAN!

80-tal sidor att jämföra med grundskole- och gymnasiepropositionerna, som vardera omfattade över 600 sidor.

Utbildningsministern, Olof Palme, följde i allt väsentligt YBs förslag. I frågan om specialisering och färdigutbildning uttalade han följande:

"De remissinstanser som kritiserat förslaget har uttalat farhågor för att man skulle gå miste om viktiga element av specialisering och färdigutbildning i den nuvarande yrkesutbildningen. Sådana uttalanden har nära sammankopplats med synpunkter på det av YB föreslagna utrymmet för allmänna ämnen och fritt tillval.

Enligt min mening uppvägs begränsningar i specialisering och i graden av färdigutbildning mer än väl av värden som ligger i att utbildningen blir mer allsidigt användbar och underlättar anpassning till förändringar på arbetsmarknaden."

Frågan behandlades av statsutskottet – något särskilt skolutskottet ansågs uppenbarligen inte behövligt, som varit fallet när beslut fattades om nioårig enhetsskola 1950 eller när grundskolebeslutet togs 1962 eller när det nya gymnasiet och den nya fackskolan beslutades av 1964 års riksdag. Tvärtemot vad som var fallet när

Olof Palme underströk att YBs förslag innebar en mer allsidig yrkesutbildning.

grundskolan och gymnasiet behandlades var också riksdagsmotionerna få och inläggen före riksdagens beslut lika få. Olikheterna var verkligen symtomatiska.

Det går inte att frigöra sig från tanken, att yrkesutbildningen bedömdes som mindre viktig än utbildningen i grundskola, gymnasium och fackskola eller så svår att sätta sig in i, eller bådaddera, att den fick "gå igenom" utan att riksdagen ägnade någon tid åt den.

Riksdagen fattade beslut om den framtida yrkesutbildningen i december 1968. Genomförandet skulle dock dröja till läsåret 1971/72.

Elever i yrkesskolan 1950–70, heltidskurser (exkl industri och hantverk)

	Handel				Husligt arbete				Övrigt	
	Teknisk utbildning		Distribution och kontor		Konsumtion/huslig utbildning		Vård-utbildning		Övrigt	
	Kv	%	Kv	%	Kv	%	Kv	%	Kv	%
1950	–		2 800		2 900		–		5 700	
1960	1 900	13	10 400	74	7 900	81	2 300	100	1 400	11
1965	6 100	13	12 800	75	10 800	95	8 100	98	1 700	9
1970	4 100	14	17 400	50	12 700	91	24 400	97	2 400	35

Källa: PM från SCB 1964:2, SCB, Utbildningsstatistik 1960–1973, tab 53

Diagram 15

Elever i yrkesskolan 1950–70, industri och hantverk, heltidskurser

	Industri och hantverk											
	Metall		Elektro		Trä		Bygg- och anlägg.		Beklädnad		Övrigt	
	Kv	%	Kv	%	Kv	%	Kv	%	Kv	%	Kv	%
1950	8 200											
1960	6 400	–	1 300	–	440	–	1 300	–	3 200	91	1 900	28
1965	9 300	2	2 100	–	660	1	3 000	1	3 900	90	2 500	37
1970	9 600	1	3 100	–	820	2	3 500	1	4 100	90	1 800	20

Källa: SCB, Utbildningsstatistik 1960–1973, tab 53

Diagram 16

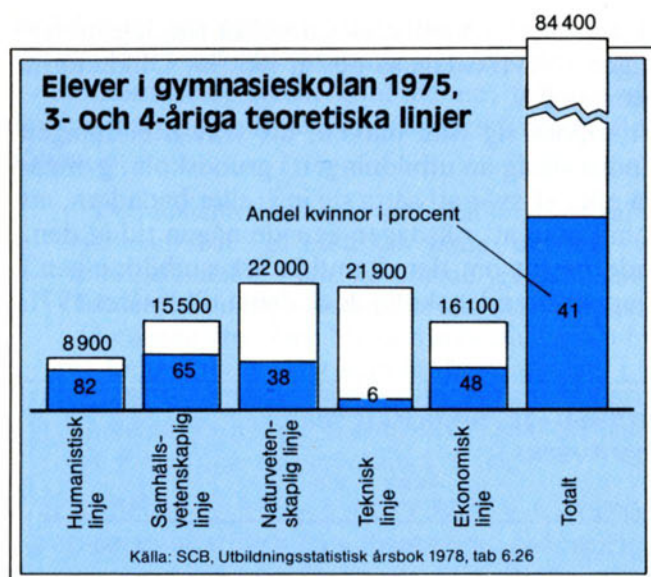

Diagram 17

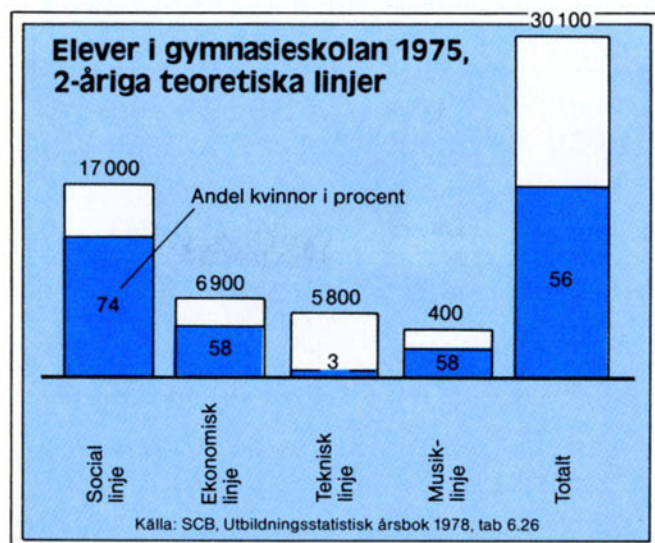

Diagram 18

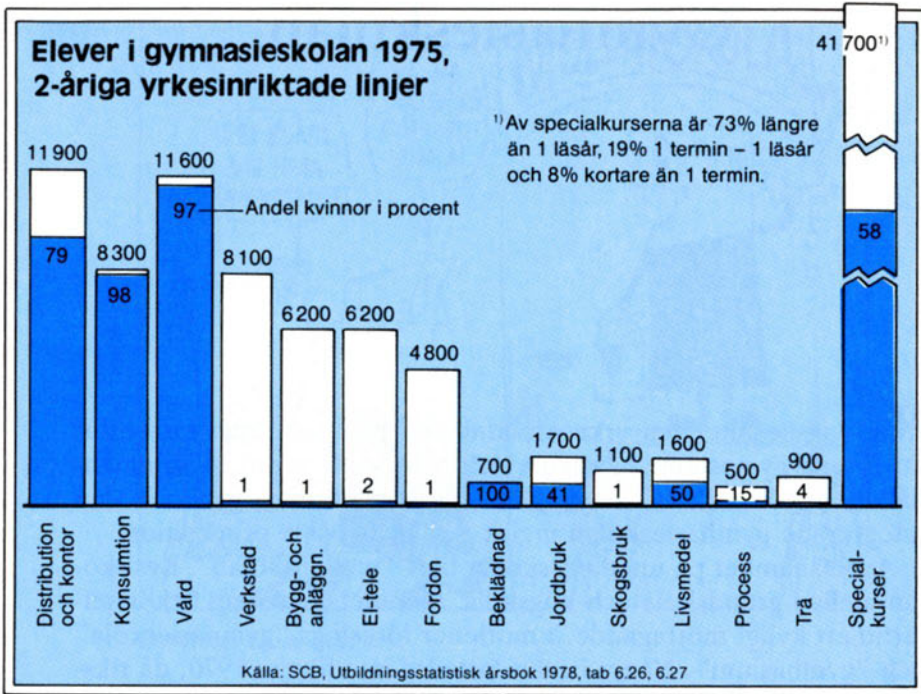

Diagram 19